

08/05/2020

Luambo Iwa Hayani Iwa Vhuimo ha Mutheo.

Ndi masiari **vhashumisani vha Vhuimo ha Mutheo**,

Kha haya mafhelo a vhege, kha vha elekanye nga u fhaṭa zwikili zwa u pfectesa zwa vhana nga u vha vhudza, u vhala na u anetshela na u rerisana nga zwitɔri zwa ndeme zwa vhurereli na na maitele a mvelele, sa Easter Ramadan kana Pesach.

MAITELE A 1 U FHĀTA DIVHAIPFI I KONDĀHO

- Ndi zwa ndeme u engedza VLNA (Vhukoni ha Luambo Iwa Ndīvho ya Akhademi). Vha ḥo ṭoda lishaka Iwa luambo holu musi vha tshi ya phanda na tshikolo.
- Kha vha ite hezwi nga u divhadza maipfi o bvelelaho musi vha tshi kovhekana zwitɔri, kha vha nee ndaela kana hu vhe na u rerisana.
- Hezwi zwi na maanda kha Luambo Iwa Hayani. Arali vhana vha tshi divha nga ha na u pfectesa khonseputi nga Luambo Iwawho Iwa Hayani, zwi a konadzea uri vha kone u fhirisela houla u pfectesa kha dziñe nyambo.
- Ri kha ḫi bva u pembelela mafhelo a vhege a mvuwo, Vha nga ṭoda u vha na vhuṭanzi ya uri vhana vhavho vhaṭuku vha divhe na u pfectesa maipfi a vhurereli; mutambo;kereke, pembelela; vhukhirite; Muslim; mosque; sialala; makhulukuku; zwine vha tenda khazwo, thabelo; tshiga; zwiimeli; vhambiwa; tombo; u lindwa;mvuwo nga luambo Iwa hayani, na zwitñe.

TSHITIRATEDZHI TSHA 2 U FHĀTA

- Musi vhana vha tshi vha na ndīvho yo ṭandavhuwaho nga ha ṭhoho, hu na khonadzeo ya u pfectesa ḥiñwalwa ḥo ḥwaliwaho nga ha ṭhoho.
- Ndi zwa ndeme u dzulela u divhadza vhana ndīvha ntswa.
- Kha vha ite hezwi nga u vha vhalela, u vha anetshela zwitɔri na u ṭalela matshilo kha TV kana na kha inthanete.
- Kha vha ite hezwi nga u fhaṭa ndīvho yavho kha zwi no farea na zwithu zwa ḫuvha ḥiñwe na ḥiñwe.Kha vha vha sumbedze; vha ṭalutshedze vhana maitele a zwithu two fhambanaho; sa u bika vhuswa; u lugisa tshiñwe tsho tshinyalah; u lima ngade; kha vha ite mutevhe wa u renga na mbekanyagwama; u pfectesa milayo ya mutambo.
- Kha vha thus vhana u ita vhuṭumanyi vhukati ha ḥiñwalwa ḥi ne vha khou vhala, na zwi ne vha vho zwi divha.

TSHITIRATEDZHI TSHA 3: ROTHE KHA RI DZHENELELE KHA ZWITɔRI ROTHE NA U ITA VHUṬUMANYI

- Kha vha vha vhudze kana u vhalela vhana zwitɔri, vha kone u vha sumbedza uri vha itisa hani vhuṭumanyi na zwithu zwine vha vho divha.
- Kha vha sumbe **divhaipfi ntswa** i ne vha nga vha vho rera nga hayo, kana vho ṭangana nayo kha nyimele dzo fhambanaho.
- Kha vha thus vhana u ita vhuṭumanyi vhukati ha **tshiṭori na matshilo avho**. Vha ri: Izwi zwi a ita uri ni humbule tshifhinga hu tshi...?/ Ni a humbula musi ni...?
- Kha vha thus vhana u ita vhuṭumanyi vhukati ha zwitɔri zwivhili zwi sa fani. Vha ri: Izwi zwi a ita uri nu humbule tshiṭori tsha ...? Zwi fana hani?
- Kha vha thus u ita vhuṭumanyi vhukati ha tshiṭori na ḥifhasi. Kha vha ri: Humbulani musi ri tshi vhona...? Hezi zwi a fana .../Hetshi tshi tou nga tshiṭila tshe ra tshi vhona mafhungoni madekwe., ngafhi...? Na zwitñe.

Kha vhane vha khu pembela, ri vha tamela Mvuwo ya mulalo yo fhaṭutshedzeaho.

Thimu ya NECT na DBE